СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 8. Джерзи Сіти, Н. Дж., пятниця, 11 січня, 1935. — VOL. XLIII. No. 8. Jersey City, N. J., Friday, January 11, 1935. THREE CENTS.

КАМПАНІЯ ЗА ПРИСТУПЛЕННЯ АМЕРИКИ ДО СВІТОВОГО СУДУ

ВАШИНГТОН. — Сенат зробив у середу південну перерву, а сенатський комітет для заграничних справ, найбільше впливове тіло в цих справах в Америці, приняв резолюцію за приступлення Злучених Держав до Світового Суду Міжнародної Справедливости.

За внесок заявилися в комітеті 14 сенаторів, проти 7. Внесок має попертя департаменту стейту. Проти внеску боровся особливо сенатор Джансон, котрий закликує тепер всіх Американців проти наміру уряду, бо, мовляв, приступлення до цього міжнародного суду мусить потягнути за собою приступлення до Ліги Націй.

За сенатора Джансона стояли між іншими сенатори Бора й Лафолет.

ДЕБАТИ ЗА ЗОЛОТУ БАЗУ.

ВАШИНГТОН. — Американський уряд почав докладніше розглядати питання золотої бази для американської валюти, котре звязане тісно з питанням інфляції.

До того американського уряду підходять ріжні европейські уряди з пропозицією зробити міжнародню угоду щодо ґарантування золотом монети цих країв. Головними „золотими" країнами є Франція й Голяндія.

ДАЛЬША КАМПАНІЯ СЕН. ЛОНҐА.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Лонґ виступив на радіо з новою промовою проти політики федерального уряду.

Лонґ закидує урядови, що він дурить людей, що обставини в краю поправляються, та що уряд у дійсности попирає великих міліонерів, що грабять нарід з міліярдів.

Лонґ кидає гасло, щоб починати кампанію за „участь у маєтку". Мовляв, в Америці „кождий чоловік має бути королем".

Тимчасом у стейті Луизіяна починається організувати щораз сильніща опозиція проти Лонґа. Новозорганізоване Товариство Справедливого Поділу („Сквер Діл Асосіейшен") видало до населення заклик іти масово до столиці стейту підчас засідання леґіслятури, що робить усе сліпо під диктатом Лонґа.

ФОРД НАБИРАЄ ЛЮДЕЙ.

ДІТРОЙТ. — Фордова компанія оповіщує, що від 29 грудня, коли вона почала робити нові авта, вона набрала 10,000 нових робітників. Каже теж, що ще від 1929 року її виплати робітникам не були такі високі, як тепер.

Форд збирається випродукувати в січні 110,000 автомобілів.

УРЯД МАЄ ЗАПЛАТИТИ ЗА ЗАТОПЛЕННЯ КОРАБЛЯ.

ВАШИНҐТОН.—Американський уряд погодився з канадійським урядом за відшкодування за канадійський вітрильний корабель „Айм Еловн", котрий затопили в Мексиканськім заливі дня 22 березня 1929 року американські прибережні сторожі за те, що він пачкував до Америки горівку.

З огляду на те, що канадійський корабель затоплено 200 миль від берега, канадійський уряд домагався відшкодування в сумі 386,000 долярів. На основі угоди американський уряд має перепросити канадійський уряд за затоплення та заплатити 58,-000 долярів відшкодування.

ЧИ ВІЛЬНО ҐАЗЕТІ КРИТИКУВАТИ СУД?

ІНДІЯНАПОЛИС (Індіяна). — Вищий суд стейту Індіяна розглядав апеляцію редактора й видавця ґазети „Вобеш Плейн Ділер", котрого нижчий суд засудив за критикування судового присуду. Вищий суд зніс присуд та признав, що редакції вільно в добрій вірі критикувати навіть присуди судів.

ПРОЦЕС ЗА ВБИВСТВО ДИТИНИ ЛИНДБЕРҐА.

ФЛЕМИНҐТОН (Ню Джерзі). — Цілий шестий день розправи проти Гавптмана, обвинуваченого стейтовою прокураторією за викрадення й убивство дитини летуна Линдберґа, заняли зізнання д-ра Джана Ф. Кондона, 74-літнього вчителя з нюйоркської дільниці Бронкс. Його зізнання належать до найважніших зізнань розправи, бо Кондон був посередником між викрадачами дитини й родиною щодо виплати викупу.

Свідок зізнав, як він дістав лист, у котрім його повідомлено, що викрадачі дитини вибрали його своїм посередником, як він порозумівся з родиною Линдберґів та за їх згодою пішов на стрічу з представником викрадачів. Він говорив два рази з представником викрадачів та зложив у його руки 50,-000 долярів. Він називав цього представника умовленою кличкою Джан та заявив, що цим посередником був Бруно Ріхард Гавптман.

Свідок боронився завзято, коли оборона підсудного підсувала йому злі мотиви для його посередництва.

ШПИТАЛЬ ДЛЯ УМОВО ХОРИХ У БУЧАЧІ.

Тому, що наслідком недостачі місця в Кульпарківському заведенні багато умово хорих є на волі та нераз загрожують прилюдній безпеці, лікарські кола роблять заходи, щоб у Бучачі отворити шпиталь для умово хорих.

ЗГОРІЛО ТРОЄ ДІТЕЙ.

Фармер Брулет на захід від Ледук, в Алберті, не міг розпалити в кухні, а щоб собі помогти, наляв на дрова трохи ґазоліни. Як засвітив сірник, наступив вибух, від якого вмить займалася хата. Його жінка спала з чотирма дітьми в бічній кімнаті, але вогонь був такий сильний, що вона не мала часу втекти з хати. Крім того ще чоловік не міг отворити дверей. Нарешті крізь вогонь мати вихопилася з наймешою дитиною, а батько вспів захопити дві дівчинки, дво-й чотиро-літню, які в дорозі до шпиталю померли. Пятилітній хлопчик згорів у хаті. Батьки й четверта дитина лежать у шпиталі в Едмонтоні.

НЕЗВИЧАЙНЕ САМОГУБСТВО.

Незвичайним самогубством скінчив підстаршина одного полку, стаціонованого в Бидгощі. Він роздобув десь динаміт, пішов за місто і там висадив себе в повітря. Сила експльозії була така велика, що після нього залишилися тільки шматки одностроя і черевики з останками ніг. З тої причини не устійнено ще назвища самогубця. Справою занялася військова жандармерія.

ЩО РОБИТИМУТЬ БДЖОЛИ?

Париський хемік д-р Артіне твердить, що винайшов прилад, який буде вибирати з цвітів мід зовсім таксамо, як це роблять бджоли, і буде перемінювати його в мід істинний, наче просто з вулия. Цей прилад дешевший від годівлі бджіл і незалежний від погоди та недуги бджіл. Хоч людина буде приневолена ходити від цвітки до цвітки і збирати з неї мід, нині, у часах безробіття, це таки вийде дешевше, як вести пасіку. Пильні бджоли стануть таким робом безробітні.

ПЕС УРАТУВАВ ЧОЛОВІКА ВІД СМЕРТИ.

На фармі Артура Бейлея в Мейпел Ґров, Ман., стався такий випадок: Фармерський робітник Томас Гол виводив бика з хліва на подвіря. Досі все спокійний бик кинувся на Гола, ударом рогів кинув ним до землі і почав його душити. На крик Гола надбіг з хліва 16-літній Ґері Бейлей з псом породи св. Бернарда. Пес скочив на бика і почав його дуже кусати. Рівночасно Ґері Бейлей що сили відганяв розшалілого бика залізними вилами. Їм обом справді вдалося прогнати бика, який зовсім певно був би вбив робітника Томас Гол, відставлений того самого дня до шпиталю у Вінніпеґу, твердить, що він завдячує псови своє життя. Колиб не пес, то хлопець певно не був би в силі бика від нього відігнати і він, Гол, певно був би сконав під рогами бика. Гол має зломане одно ребро, а крім того має на тілі багато ран.

ЦЕНЗУРА ФІЛЬМ В ОНТЕРІО.

В Онтеріо повстала організація для боротьби з лихими фільмами на зразок подібних організацій в Америці. Організація має попертя католицького епископату. Священики будуть повідомляти своїх парохіян, котрі фільми осуджені.

ІЗ СОВЄТІВ.

У звязку з загальною чисткою в комуністичної партії викинено 2,400 надволжанських комуністів, яких обвинувачено в зловживаннях і ухилах від партійних норм. — За урядовою статистикою в Совєтах є тепер 63 висильних радієвих стацій при 12 міліонах радіослухачів. — Підчас військової ревії в Москві з приводу 17-тих роковин большевицького режиму звертав увагу новий тип тенку з кількома гарматами. Є це найбільший тенк на світі.

НЕЩАСТЯ З КАРБІДОВОЮ ЛЯМПОЮ.

На залізничому двірці в Ченстохові склався незвичайний нещасливий припадок. Коли до потягу, що прийшов з Катовиць, увійшов дижурний руху, Влад. Карпета, нагло роздався гук і урядовець стануь у вогні. Показалося, що вибухла карбідова лямпа, яку він держав у руці, причому почало горіти його вбрання. З трудом удалося згасити вогонь і тяжко попеченого Карпету відвезено до шпиталю.

НАПАД ЦИГАНІВ.

Шайка Циганів, що кочує під Калушем, рішила ограбити крамницю Е. Возняка при вул. Кагальній. Щоби відвернути увагу людей, Цигани підпалили в ночі коршму Фрідмана, віддалену кількасот кроків. Однак штучка не вдалася, бо пожежу вгасила швидко пожежна сторожа, а при нападі на склеп Возняка побудилися люди і почали бити Циганів. Один Циган дістав колом по голові і впав без памяти на землю, а інші повтікали.

ПАШПОРТ НА ПЛЕЧАХ.

Повітова адміністраційна влада у Фарцалі (на Мадярщині) рішила оригінальним способом приневолити Циганів держатись приписів. Бувало часто, що Цигани, мандруючи по світі, зміняли назвище і фальшували особисті папери, так, що годі було устійнити їхню тотожність. Тепер назвище Цигана та його територіяльна приналежність має бути випалена на його плечах, щоб раз на все унеможливити всякі ошуканства.

ДІДИЧ ПАЛІЄМ.

Під Слоїмом згоріла стирта сіна, власність дідича Михайла Радовіцького. Доходження викрило, що стирту підпалено з намови дідича, щоби дістати асекураційне відшкодування. У звязку з тим дідичі слонімського повіту рішили скреслити Радовіцького зі свого товариства.

ЗАТРОЄННЯ ФАСОЛЕЮ.

В німецькій місцевості Ваденштедт померла ціла родина, зложена з 4 осіб, спожившi зіпсуту фасолю. Подібне сталося в Марктгайденфельд, де теж фасолею затрулися чотири особи. Хоч перевезено їх негайно до шпиталю, всі померли.

ЗРІСТ КОШТІВ ЖИТТЯ.

Секретарка праці в кабінеті Рузвелта, панна Перкинс, каже, що за останніх 5 місяців у краю зросла дорожнеча на засоби поживи для родин, що мають менше як 2,000 долярів річного доходу, на 1 і вісім десятих процентову.

ВРОДИЛА ТРОЯЧКИ.

В гродненському шпиталю 30-літня Бася Гольдштайн зі Сопоцькіна (августівського повіту) вродила троячки. Всі три дівчинки є здорові і добре розвинені.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ НА ПОГРАНИЧІ.

У звязку з великою аферою перепачковування людей до Совєтів, арештовано на польсько-совєтському пограничі коло 100 осіб. Між ними багато комуністів, що улекшували втечу особам, яких глядала польська влада за протидержавну зраду.

ТАЙНЕ ГОРАЛЬНИЦТВО.

Бриґада скарбової контролі перевела в Глібовичах, пов. Бібрка, ревізію і викрила тайні горальні у господарів Івана Павука, Михайла Кола і Марії Кадей. Сконфісковано готові продукти і дестиляційні апарати. Відбориками самогонки були перш усього ґаєві лісів гр. Потоцького, які опісля продавали її робітникам і візникам, що працюють у лісах. Усіх потягнено до відповідальности.

РІДКЕ ЗВІРЯ.

В Конгу зловили незвичайно рідке звіря, окапі, що є переходовою формою між жирафою і зеброю. За останніх 34 роки удалося зловити тільки дві штуки цього звіряти.

БОРОТЬБА МОЛОДІ З ДЕМОРАЛІЗАЦІЄЮ.

Сенат львівського університету розглядав меморіял католицької молоді в справі вуличної порнографії, яку ширять усякі елементи ріжними способами. Сенат звернувся в тій справі до адміністраційної влади.

ФАЛЬШИВНИКИ ГРОШЕЙ.

Перед карним трибуналом у Львові відбулася розправа проти трох фальшивників 20-злотових банкнотів. Засуджено Ґершона Розенштайна, Ґермана Вільфа і Хаїма Белера на 2—5 літ вязниці. Апеляційний суд устійнив кару Розенштайнові на 5 літ, Белерови на 2, а Вільфови на півтора року.

БЕЗГОЛОСНА ГАРМАТА.

В Стокгольмі у великій тайні відбуваються досвіди з безголосною гарматою. Перші проби нової зброї дали добрі висліди.

ЗАСУДИЛИ ДЕФРАВДАНТА.

Службовця нафтового т-ва „Ґаліція" та бувшого члена спортового Т-ва „Лехія", Вечистого, за здефраудування 124,611 зл. на шкоду „Ґаліції" (Вечисти признався до крадіжу лише 90,000 зл.) засудив суд на три роки вязниці та позбавлення горожанських прав на пять літ.

СОВЄТИ ЦЕНЗУРУЮТЬ ГОСТРО ЧУЖИНЕЦЬКИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ

ВАРШАВА (Польща). — Від убивства Кірова почали надходити до Варшави тільки такі відомости, в яких зводилося цю подію до маловажного інциденту. В кождій новинці, яку надсилав з Москви кореспондент Польської Телеграфічної Аґенції, ствержувалося, що на цілій території СССР панує повний спокій, що все населення дуже жаліє за Кіровом, та що це вбивство обурило ввесь нарід і т. п. Та й це не задовонило Москви. Вона зганила кореспондента за те, що він в одній кореспонденції зробив „прогріх", написавши, що годі тепер писати про тертя в комуністичній партії. „Правда" зачала лаяти польського кореспондента. Це вже вивело польську пресу з рівноваги і вона почала тепер писати, що годі вірити інформаціям, які приходять з Москви, бо вони всі — невірні. В СССР нема спокою. Там усе ферментує. Звідтам не пускають правдивих інформацій.

ДО ІСТОРІЇ РОЗСТРІЛЯНИХ НА УКРАЇНІ.

ВАРШАВА. — По прочитанню наспілого сюди списку розстріляних на Україні стверджено, що між ними є Михайло Лебединець. Це бувший високий совєтський урядовець. Походив з української священичої родини. Студіював у варшавськім університеті й брав живу участь в довоєннім життю „Української Громади" в Варшаві. Підчас світової війни був капітаном в армії. По війні, підчас революції, працював у рядах української соціял-революційної партії, а потім у Києві як співробітник українських часписів лівого напрямку. Як московські війська заняли Київ, він перейшов на сторону большевиків і був потім назначений ґенеральним конзулем совєтської України в Варшаві, де перебув на тім становищі, поки Москва не зліквідувала окреме українське посольство. Тоді його покликано до Харкова, де він займав високий уряд у комісаріяті народньої освіти. Був відомий як ревний комуніст, але почував себе Українцем. Те останнє вирішило мабуть його судьбу, і його розстріляно.

НІБИ ДЛЯ НАС, АЛЕ БЕЗ НАС І БЕЗ НАШОЇ МОВИ.

УЖГОРОД (Закарпаття). — „Українське Слово" доносить про збори Народогосподарського Товариства для Закарпаття, які скликав президент краю, Чех А. Розсипаль. На збори покликано головно чеських урядовців, а тільки декого з населення Закарпаття. Збори відкрив президент чеською мовою, реферат виголошено по чеськи, статут теж по чеськи. Внесення Українця, д-ра Михайла Брящайка, щоб доповнити статут у тім змислі, що мовою урядування є мова краю, то є українська, а крім того чеська, не було взяте під увагу. Залишилася мова чеська як урядова мова товариства, яке має захопити провід господарського життя на Закарпаттю. Згадуючи про це, кінчить „У. С." статтю так:

„Сталося це в головному місті автономної Підкарпатської Руси, в Ужгороді, року божого 1934, в 16-му році автономного життя краю, що має мати найширшу автономію". До цього ще слід би додати: і за за панування Масариків і Бенешів!

КОЛИ БУДЕ ВІЙНА?

ПАРИЖ. — Провідник російських кадетів, П. Н. Мілюков, виголосив виклад про міжнародне положення, а в тім викладі говорив теж про небезпеку війни. Заявив, що Японія не виповіла Совєтам війни через фінансові труднощі, як теж тому, що Америка визнала СССР. Мілюков є тої думки, що війна зараз не вибухне. Буде з нею так, як це оцінює Бенеш, що каже, що властива небезпека війни вирине за рік чи півтора, як уже наступить остаточний розділ міжнародних сил.

САМОУПРАВА В ДІЙСНОСТИ.

УЖГОРОД. — Д-р М. Брящайко взиває чеську інспектором шкіл Чех, Йосиф Кріжа. Його суспендували за ріжні неправильности. Та хоч у краю є близько 2,000 вчителів з місцевого населення, кваліфікованих обняти посаду шкільного інспектора, інспектором настановлено знову Чеха, Шкарпішка.

НЕ ДАЮТЬ СПОКОЮ УКРАЇНСЬКОМУ ПРАПОРОВИ.

ЖГОРОД. — Д-р М. Брящайко взиває чеську владу, щоб дала спокій українському синьо-жовтому прапорови, який знимають чеські жандарми. В статті, яка порушує цю справу, читаємо:

„Цього прапора в нас уже нехто не скасує й не може скасувати". А далі: „Той прапор, під котрим ми боролися за нашу свободу, за нашу автономію і за наше прилучення до братської славянської републики, є для нас святістю, є для нас знамям нашої кращої долі й запорукою кращої будучности".

І ТУТ ПОЛЬЩА ЗАВАЖИЛА.

УЖГОРОД. — Міністер д-р Каміль Крофта заявив на державнім святі, що Польща спротивилася прилученню Закарпаття до України.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з пятниці (з англійською частю):		Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$ 2.00	One year	$ 2.00
На пів року	$ 1.25	Six months	$ 1.25
В Джерзи Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВІДПОВІДЬ НА РОЗСТРІЛИ

Нічого не знаємо, що діється на Україні. Навіть про те, що діється в Москві, тепер малощо пишуть ті американські ґазети, що від літ день у день поміщували цілі сторони всіляких новинок. Про Україну вони здебільша і тоді мовчали. Вони навіть не згадували за самогубство Скрипника чи смерть Михайла Грушевського. Тому й не диво, що не згадують тепер про нікого з останніх, уже й нам відомих, жертв советського терору.

Та є велика ріжниця між незнанням світа про події на Україні і нашим незнанням. Бо ми можемо не знати, кого, коли і де розстріляли, замучили чи заслали на Сибір або Соловки. Ми можемо точно не знати, скільки саме міліонів людей вимерли з голоду на Україні. Але одне нам відоме: що Совети ідуть цілою силою далі на цілковите фізичне, економічне й культурне знищення українського народу, та що національний опір коштує Україну великанські жертви. Та тої траґедії українського народу і його розпучливої боротьби з червоною Москвою не хоче ще досі пізнати і як слід зрозуміти велика частина світа. І тут в Америці ще дуже важко добитись до великої частини американської преси, щоб вона помістила хоч новинки про те, що діється на Україні, хочби в звязку з протисоветською протестаційною акцією американських Українців. Та тепер є добра нагода, щоб це направити, бо советський терор звернув на себе загальну увагу.

Кривавий терер на Україні — це новий акт тої драми, яка уявляє собою цілковите знищення нації, якщо московські режісери дотягнуть її до останнього акту. Тут уже не може бути тепер сумнівів щодо цього в нікого: від найправіших до найлівіших включно. Колиж життя загрожене аж до цеї міри, то вже самозахоравчий інстинкт каже нам братися до спільної оборони.

Траґедія, яку переживає Велика Україна, є для нас ще одною історичною наукою, яка вказує наглядно, до чого доводить спроба залицянь до ворогів нації, й то без огляду на те, якими арґументами заступалисяб ті, що прямують до угодової політики з національними ворогами. Бо бачимо, що коли ті угодові елементи хоч трохи чесні з собою і зі своїм народом, вони скорше чи пізніше станут перед проблемою: бути явними зрадниками свого народу, або піти на розстріл, чи в найкращім випадку до тюрми, чи на заслання, чи до яких концентраційних таборів.

Значиться, що й ота траґедія на Великій Україні повинна нас не тільки сильніше обєднати до спільної акції проти Москви, але теж закріпити між нами один спільний національний фронт, звернений проти всіх окупантів українських земель. І ніякі сповидні полекші окупантів не сміють нікого з нас зводити з того єдино правильного шляху!

ПРОТЕСТ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ ПРОТИ ТЕРОРУ НА УКРАЇНІ

Представники українських політичних партій, зібрані на спільній нараді, розглянувши останні події на Великій Україні, приняли таку постанову:

Познайомившися з останніми подіями на Великій Україні, нарада українських політичних партій стверджує, що окупаційна влада большевиків уже 15 років проводить на Україні політику нечуваного терору й насильства над українською людністю.

Нарада стверджує, що московська комуністична влада, навіть вступивши до Союзу Націй і протестуючи там проти політичних терористичних акцій, на теренах советського Союзу не тільки не привернула досі найелєментарніших громадських свобід, але далі проводить супроти своїх громадян режім жорстокого терору, щоб утриматись при владі.

Зокрема на Україні, як давніше так і тепер, в очах комуністичної Москви є підозрілим „контрреволюційним" усе те, що має якенебудь відношення до українського національного руху. При всякій нагоді, а також при нагоді непорозумінь серед комуністичної партії, винищується українських культурних діячів. Цим лише поясниюється остання кривава розправа над 28 українськими комуністичними культурними діячами 15. грудня 1934 р., яких розстріляно нібито за терористичну діяльність.

Тому зібрані на нараді українські політичні партії, осуджуючи рішучо всяку систему терору як засіб політичної боротьби, а тимбільше як засіб державного правління, з обуренням таврують цей новий урядовий терор московської комуністичної диктатури на Україні, хоч він вимірений у даному разі проти наших ідеольоґічних противників, і перед цілим культурним світом якнайрішучіше протестують проти свідомого винищування української людности большевицькою Москвою.

Львів, 26. грудня 1934.

ЗА УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНЕ ОБЄДНАННЯ:

Пос. д-р Дмитро Левицький.

ЗА УКРАЇНСЬКУ СОЦІЯЛІСТИЧНО-РАДИКАЛЬНУ ПАРТІЮ:

Д-р Матвій Стахів.

ЗА УКРАЇНСЬКУ СОЦІЯЛ.-ДЕМОКРАТИЧНУ ПАРТІЮ:

Д-р Володимир Старосольський.

ЗА УКРАЇНСЬКУ НАРОДНЮ ОБНОВУ:

Д-р Осип Назарук.

ЗА УКРАЇНСЬКУ РАДИКАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНУ ПАРТІЮ:

Проф. К. Мацієвич.

ЗА УКРАЇНСЬКУ СОЦІЯЛ.-ДЕМОКРАТИЧНУ РОБІТНИЧУ ПАРТІЮ ВЕЛИКОЇ УКРАЇНИ:

Проф. І. Мазепа.

ЗА УКРАЇНСЬКУ ПАРТІЮ СОЦІЯЛІСТІВ-РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ:

Проф. Н. Григоріїв.

ДИКТАТУРА І КРОВ

Що є диктатура? Звідки взялося це слово? Яка будучність цієї політичної форми в життю держав і народів?

Передовсім кілька уваг щодо назви. Слово й установа диктатури повстали в старовиннім Римі. Диктатора в Римі призначав сенат у часі небезпеки для держави, в надзвичайних обставинах, найбільше на пів року. Після виконання свого завдання диктатор складав свої повновласти і ставав звичайним громадянином. Історія записала імена славних римських диктаторів, що розумно використали для добра народу свою необмежену владу і потім вернулися до свого плуга, як, наприклад, Цінцінат. Диктаторів у Римі призначали також для реформи законів: dictator legibus scribundis et rei publicae constituendae (диктатор для написання законів та для заведення порядку в державі).

З цього видко, що диктатура в Римі була **законною** установою. Диктатор не силою присвоював собі владу в державі, а нарід ту владу йому доручав.

Як повстають диктатури в ріжних державах у нашім часі? Як дивляться теперішні диктатори на свою владу? Ленін, Мусоліні, Гітлер, Дольфус, Пілсудський та інші диктатори прийшли до влади шляхом насильного або замаскованого „леґальністю" державного перевороту. Ленін післав петербурських моряків проти всенародньо вибраної російської конституанти в січні 1918 року. Мусоліні зі своїми прихильниками зробив „похід на Рим" у жовтні 1922 р. Гітлер, діставши владу від Гінденбурґа 30-го січня 1933 р., так умів повести справу, що Німеччина підпорякувалася його волі. Пілсудський і Дольфус пішли зі зброєю проти парляментів Польщі й Австрії. Ці диктатори й не думають складати своїх повновластей. Гітлерів міністер Ґебельс проголосив недавно, що Гітлер буде мати владу до своєї смерти. Сучасні диктатори не вважають на те, що за ними стоїть тільки меншість народу. „Активна меншість", „еліта" — це, на їх погляд, та сила, що має право накинути свою волю цілому народови.

Ленін свого часу означив диктатуру як владу, ніякими законами не обмежену. Фактично новітні диктатори не вважають на закони та право. Те „законне" і „справедливе", що зміцнює владу диктаторів. Все, що йде проти самовлади цих „великих людей", проголошене як „протидержавне". Тому требаб називати теперішніх диктаторів іншим імям: **тиранами,** а їх владу — **тиранією.**

Тиранія не визнає правосуддя. Суд мусить служити бажанням тиранів. Суд у режімі тиранії цілком залежить від влади політичної.

Недавні події в Австрії, в Німеччині та в Росії показують на яв „юстицію" тиранів. Дня 19-го лютого 1934 р. судили в Леобені посла Валіша, бо він брав участь у боротьбі проти диктатури Дольфуса. Дольфус у день судової розправи дістав багато телеґрам від визначних анґлійських діячів з проханням не карати Валіша смертю. Але Дольфус сам домагався від суду телеґрафічно, щоб судді скорше судили і щоб присуд був негайно виконаний. Чужинцям він відповів потім, що, „на жаль", їх телеґрами прийшли запізно, вже після повішення Валіша...

Гітлер звелів 30-го червня 1934 року повбивати тих, що були йому підозрілі. Диктаторська юстиція „працювала" так швидко, що, наприклад, у Мінхені розстріляно одного редактора тільки тому, що він мав однакове назвище з іншим, якого мали покарати смертю. Не помогли його протести нічого, хоч він доказував, що названий був іншим імям, як той, що його переслідувала диктатура. Диктатор не мав часу перевіряти імен!

Нова хвиля терору в СССР. За одного комуніста, вбитого таки комуністом, Сталін звелів улаштувати кривавий погром над невинними людьми. „Суд" працює так, що не сміє приймати апеляції або прохання про помилування. Смертні присуди мають бути виконані негайно!

Бачимо у всіх тиранів спільну **рису:** жорстокість, кровожадність, як наслідок страху за свою власну особу. Вони поспішають стріляти своїх дійсних чи здогадних противників, бо самі **бояться.**

Тероризм завжди показує, що влада, яка його вживає, не стоїть твердо на своїм місці. Тирани намагаються зміцнити свою владу людською кровю. Але пролита ними кров обертається проти тиранів. В тій крові вони врешті самі топляться.

В. Р.

О. Сновида.

ПРО АҐРЕСИВНУ ЯПОНІЮ І НЕВИННУ РОСІЮ

Не думаю в цім дописі доказувати, що Японія не провадить імперіялістичної політики в Азії (хоч ця політика, наскільки прислужиться до ослаблення Росії або й до повалення большевизму, є нам лише корисна). Але хочу тут спростувати поширену у соціялістично-радикальних ґрупах думку про пацифізм СССР в тій самей Азії.

Коли советська Росія дістала по пальцях на Заході, який хотіла збольшевичити, вона, як той маятник, повернулась на Схід. Бо думала, що там знайде точку найменшого опору. Влучею, в яку хотіла Росія влучити були тісамі держави Сходу, лише вона думала їм дошкулити вже не в Европі, а в їх кольоніях. При чім її робота була улекшена тим, що завше могла виступати в трох масках: раз як уряд СССР, другий раз як Компартія Росії, нарешті як Комінтерн, що нібито з двома першими нічого спільного не мав...

Завдяки цій маскараді Росія може робити подвійну і потрійну гру: в Женеві вона стоїть за роззброєння, а в середині, у себе дома, зброїться до зубів. Дальше, вдаючи пацифістку, Росія тишком-нишком будує турк-сибірську залізничу дорогу, 1,400 кільометрів завдовжки, що лучить російський Туркестан з Сибіром і з... китайським Туркестаном. Дальше СССР будує на Уралі індустрійний центр, очевидно для потреб майбутнього наступу в Азії. Крім того що року Росія посилає кількадесять тисяч бувших вояків червоної армії на границю Манчука, як селян. У самім Китаю, так, що того ніхто не зауважив, вона загорнула зовнішню Монголію, оснувавши там „незалежну державку" під цілковитим впливом Москви і простягає руку до Сінкіянґу (китайського Туркестану). Комінтерн зі своєї сторони дуже зацікавився гнобленою Кореєю, яку очевидно хоче „визволити", як уже „визволив" Україну... На службі Росії знаходиться і командант китайської комуністичної армії, Фенґ. Щодо Сінкіянґу, то через нього Совети хочуть продертися до центрального Китаю (коли вже шлях через Манджурію замкнений), щоб злучитися з китайськими комуністичними бандами, які панують у Кіянґсі. А ті червоні банди числять уже до 300,000 людей, коли в 1926 році їх було заледви 30,000. Правда, останні відомости звучать, що Чан-Кай-Шекови вдалося розгромити комуністичні сили в Кіянґсі, але ці відомости непевні і, крім того, не лише в тій провінції є червоні банди, а таксамо в Шешвані. І советська армія на границі Манджурії зростає з кождим днем. Тепер її число тричі більше, ніж було тоді, коли розпочався манджурський конфлікт.

Ці й подібні їм дані, які зрештою, бодай деякі з них, не тяжко перевірити, можна знайти в брошурі ґенерала Аоки, що недавно вийшла. І, на мою думку, ці дані заслугують на повне довіря. Чи ми не пережили моменту такої самої активности Росії на нашій границі? Чи советська Росія в 1917, 1918 і 1919 році не запевняла нас, що є пацифістична до шпіку кости? І чи не зброїлася горячково рівночасно? Чи не вела комуністичної пропаґанди серед нашого робітництва, сидячи рівночасно з нашими делеґатами при „округлім столі" в Києві на мировій конференції в літі 1918 року? Чи Совети також не клялися тоді, що бажають лише добросусідських відносин з Україною? Казали, що коли хтось там, якісь збройні банди, виступають проти українського уряду, то московський уряд не має з ними нічого спільного. Тойсамий уряд, який потайки фінансував ті банди, засоблював їх у середники поживи і в пропаґандистичну комуністичну бібулу. Все це ділося тоді на Україні, на Угорщині, в Німеччині, в балтійських державах, у Фінляндії, і все це систематично робиться тепер в Азії, а в Женеві Літвінови виголошують свої пацифістичні промови...

Москва може говорити, що хоче; може міняти безнастанно свою політику (властиво тактику) і тому, що ще безсила, щоб стягнути на себе гнів сильних держав — може удавати пацифістку. На ділі вся її мрія, всі її надії і наміри спрямовані на **одну мету:** знищити Европу, збольшевичити її. Спершу вона заключила мир з Азією, зреклася всіх прав, що мав царат у Китаю, щоб вільно ударити на Захід. Атака не повелась, і тепер Совети заключають пакти неаґресії в Европі, щоб вільно ударити на Азію. Це треба би памятати. В світі не буде спокою, а Україна не вийде зі стану ґанґрини, поки не буде знищена ця потворна влада, що зветься СССР.

Михайло Грушевський.

ЯСНОВЕЛЬМОЖНИЙ СВАТ

Різдвяне оповідання М. Заволоки.

(5)

Одного дуже красного травневого ранку отець префект братської академії прийшов до отця ректора з сумною новиною, що на старшім курсі лишилися лише три спудеї, й то калікуваті, решта повтікали, очевидно — до війська. На це отець Ґізель, чоловік завзятий і великий руський патріот, хоч з роду Німець, сказав:

— Щож, отче, може вони тепер там і потрібніші!

Взагалі київське духовенство дивилося на козацтво більше як на оборонців віри і рущини, хоч, як люди „статочні", не без того, щоб не потерпали своєвільної шарпанини. Отець Кирило поглядав на свої книги і потішав себе думкою, що того вже скарбу козаки не рушать.

VII.

Настуся десь у повітрі ловила найсвіжіші вісти про козацьке військо. По Зелених Святах Хмельницький прислав до Києва лист, щоб Кияни готувалися на його приїзд. Ця вістка дуже втішила її, бож з Хмельницьким, розуміється, мусить прибути в Київ і Грицько. Кілька днів прожила вона в тім радіснім очікуванню, кождої хвилі сподіваючись Грицька, але час минав, а його не було. Нарешті прийшла вже вістка, що Хмельницький став табором під Білою Церквою і до Києва не збирається. Але щоб Грицько з Білої Церкви не потрапив приїхати до Києва, то вже було зовсім незрозуміле; Настуся не знала, що вже собі і думати. Аж одного вечора служниця прибігла сказати, що якийсь козак привіз лист до неї. Настуся подякувала долі, що це сталося підчас неприсутности отця Кирила, бо той був на відправі в церкві, й побігла скорше по той лист. Справді той лист був від Грицька Пісченка.

Він писав, що ніяк не може приїхати сам до Києва, бо порубаний під Корсунем, хоч і без усякої небезпечности для життя. Що сподівається скоро подужати і прибути, якщо козацьке військо довше постоїть під Білою Церквою, і що він її і тепер, як завсіди, любить. То короткий зміст того довгого листу, повного запевнень про любов і того одушевлення, яке панувало в козацьких рядах по тих нечуваних побідах над польським військом. Не вважаючи на вість про рани Грицька, лист незвичайно утішив Настусю, і вона його читала й перечитувала без кінця й ліку: головна річ у тому, що Грицько її любить і приїде незабаром до неї.

Але її чекало нове розчарування: Грицька не було як не було, а натомісць стали приходити вісти, що війна розпочинається наново, що польські війська зібрані на Волині, що там уже йдуть битви з козаками, і що сам Хмельницький збирається з головним військом зпід Білої Церкви на Волинь. Розуміється, не було найменшої надії, щоб такий завзятий козак як Грицько в тих обставинах відстав від війська і поїхав до Києва.

VIII.

Грицько Пісченко був досить сильно порубаний під Корсунем і перележав три місяці на місці, а коли вже міг рушити, військо вже зпід Білої Церкви пішло на Волинь. Хмельницькому дуже немила була ця перспектива дальшої війни, але зневірений в охоту сойму щиро полагодити предложені йому козацькі петиції, провокований зібраними проти нього військами під проводом Заславського і Вишневецького, він для свого забезпеченя мусів іти проти них. Грицько перебував при головнім відділі війська і в волинській війні мав знову нагоду заслужитись. Належачи до перших кадр козацтва, він був добре відомий Хмельницькому, і той дуже цінував його здібности:

— То справедливий козак, — казав на нього нераз Богдан. — Чи ворожу ватагу знести, чи лист написати, то все утне, як на те здався.

Грицько справді переходив усе від якого военного доручення до канцелярської роботи при гетьмані, де мав товаришем колишнього київського писаря, овруцького шляхтича Івана Виговського, виміняного „за єдну шкапу" Хмельницьким у Татар по жовтоводській битві. Тоді він іще не здобув собі був такого незвичайного впливу та віри у гетьмана і разом з Пісченком служив до ведення ріжнородної кореспонденції, яку провадив гетьман.

Лежачи в Корсуні довгі місяці, Грицько мав більше часу й уваги для свого кохання, думав і тужив за Настусею, але тепер його обійняв той підвищений духовий настрій, що обіймав і цілі маси руського народу — свідомости незвичайної ваги тих подій, які творились і в яких брав він участь. Не бувши родовитим козаком, здобувши вищу як на той час освіту, Пісченко виносився над рівень спеціяльно-козацьких інтересів, що панували над провідниками руху і над самим Хмельницьким, „добрим молодцем, давнім Запорожцем". Це трохи його боліло. Перед очима Пісченка носилася перспектива увільнення цілого народу „росского", за шкільною термінольоґією, „аж до Висли, Люблина і Кракова".

Їхати до Києва не було що й думати. Рушаючи на Волинь, Грицько переслав лист до Настусі, де потішав її, як умів. Пилявецька катастрофа, коли вдруге Польща нагло стратила військо в боротьбі з козаками, давала ще поважніше значіння війні, й усі з напруженою увагою слідили, що з того вийде, і розуміється Грицько тепер ні защо не поїхав би з війська. Похід був тяжкий.

(Далі буде).

У гостинниці.

Гість: Вейтер, прошу мені дати іншу серветку! Ця брудна!

Вейтер: — О, вибачте, пане, вона тільки зле зложена, не тим боком!

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Ю. Б., Трой, Н. Й. — В нас не було це поміщене, тому годі простувати.

ОЧЕВИДЕЦЬ РОЗПОВІДАЄ ПРО ТЕ, ЩО САМ БАЧИВ У СОВЄТАХ

(УП. Відень). — Дня 20-го листопада 1334 р. відбувсь у Відні прилюдний відчит австрійського інжиніра Вінеберґера на тему: „Росія такою, якою вона є в дійсности". Відчит цей влаштували дві австрійські консервативні організації і запросили на нього лиш обмежене число публики, головно представників індустрії та представників народів, що тепер поневолені Москвою. Запрошено теж Українців. Вечором проводив принц Йоган Ліхтенштайн. Референт жив у Совєтах коло 20 літ як інжинір, займаючи визначні посади в совєтському господарстві. Попав він туди як воєнний бранець. Він мав змогу бачити все те, чого не бачать чужинці, які вибираються звиджувати Совєти. А крім того він ілюстрував свій відчит багатьома оригінальними фотографіями, які сам зробив, головно на Україні.

По короткому вступі, в якому референт схарактеризував дореволюційну Росію, він перейшов до властивої теми. При цьому слід згадати, що місцями його довоєнні інформації про Росію були не зовсім вірні, бо взяті з офіційних московських видань. Всежтаки він дуже вдало схопив характер Москаля та його психіку, зглядно світовідчування. На тлі кинених ним думок стає ясним для Европейця обличчя большевизму, того витвору рабства та азійського середовища. Вікова ненависть Москви до цивілізації й культури не могла дати нічого кращого, як большевизм, що являється льоґічним завершенням московсько-азійського способу думання.

Для Европи є большевизм явищем патольоґічним, а для Москви трівким. Проти нього московський мужик руки не підніме, бо це є щось йому дуже рідне. Тільки расово чужий Москві елемент може протиставити большевизмови рівно сильну запору. Той расовий чинник знаходиться, як твердить референт, на Україні, яка нині бореться з большевизмом і наслідком цього переживає голод, що потряс тепер сумлінням усього світа. За своєю психікою й волею до життя, Україна є найбільш европейською країною зі всіх уярмлених Москвою країв. Лише завдяки волі до самостійности є Україна в стані видержати ту затяжну боротьбу з Азією ціною нечуваних жертв. 9 міліонів людей згинули з голоду на Україні внаслідок боротьби з Москвою.

Москва пляново винищує невигідні їй елементи на Україні. Найперше розводить пропаґанду, що це вороги держави, а потім морить їх голодом і забороняє дати голодуючим якуб-то не було допомогу. Сам референт спробував був у часі голоду висилати з Харкова до Одеси харчові продукти, але цього зробити йому не дозволено.

В часі голоду на Україні в шпихлірах на Україні було стільки збіжа, що цілу червону армію, силою 4 міліонів людей, можна було прогодувати повних чотири роки. Запасів цих не порушено й до сьогодні. Вся совєтська „верхушка" не знає голоду і холоду. Вона жие таксамо, як жила давня аристократія. В палатах змінилися лише пани, а решта осталося по старому. Навіть обслуга стара. Ріжниця лише та, що нові пани в порівнанні зі старими показались багато гіршими. Все це ілюстрував референт оригінальними фотографіями.

Вся увага Совєтів звернена на воєнну підготовку. Вимореннях голодом України — це поборювання українського сепаратизму Москвою. Большевики виробляють добрі товари для експорту, щоб за вторговану в той спосіб валюту могти купити за границею зброю. Референт мав змогу приглянутись і збройній совєтській машині в Москві та Харкові. В Харкові є важні з воєнного боку заводи паровозів та тракторів — славні на цілі Совєти. Московські фабрики можуть продукувати денно коло 600 скорострілів. Совєти мають нині коло 8,000 тенків, стільки літаків, 24,000 гармат. Перша мобілізація поставить під зброю 4 міліони людей. Вся державна машина працює над воєнною справою, занедбуючи справу прохарчування населення.

Справу голоду референт ілюструє фотографіями. Він між іншим списав свої враження в формі брошурки та видав їх, але уряд заборонив йому її розповсюднювати на домагання московського посольства у Відні. Москва загрозила, що відтягне з Австрії всі пороблені індустрійні замовлення, як брошура буде далі розходитись. У той спосіб хотять большевики закрити страшну дійсність голоду на Україні. Вкінці референт висловив був своє здивування, що Европа дає Москалям кредити на збросння, коли те зброєння є спрямоване в першу чергу проти Европи. Він не вірить також у це, що в Совєтах йде зворот в національному напрямку. Доки Сталін жиє, доти того не буде.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЯК ГОЛОДУЮТЬ НА УКРАЇНІ.

Громадянин Петро Драпяк з Гартфорд, Конн., пише до „Свободи", що в їхньому місті мав „виклад" пан Питляр, большевицький агент, і вихваляв Совєти та перечив, щоб наш нарід на Україні голодував.

Ось тому пересилає гром. Драпяк оригінального листа з України, висланого батьком до свого сина, що перебуває в Гартфорд, а написаного 17-го грудня 1934 р. В листі тім батько оправдується, що не вислав метрики, бо не годен заплатити 20 рублів, яких від нього зажадали за виставлення метрики.

З того листа, який вислано почтою, зацитуємо такі місця:

„Ми пропали. Нема нічого. Тиб не повірив, як я жию. Знаєш, синочку, кождий день прошу смерти. І жити не можна, і вмерти не можна. Приходиться кождий день плакати. Така мені тепер біда. Діти робили в колгосні і заробили всього десять пудів, то ми це вже давно зїли. Знаєш, сину, що в руки і ноги цілував би того, хто дав би кусок хліба. Не буду казати, що в нас на Україні хліба нема. Він є, коли нема за що його купити. В кого є гроші, то може прожити, а в кого нема, то смерть. Передай це..., може він, як має, перешле зо два доляри. А як ні, то я вже певно буду вмирати, і не своєю смертю, а з голоду. Вже так опали сили, що не можу хати перейти. Не маю надії пережити ту зиму. Вже я не буду Тобі надоїдати. Ще мені який місяць жити, а далі не витримаю".

Господиня: Мене це страшенно болить, пане Крупочка, вічно впоминатися в вас заплати за кімнату.

Комірник: О, пані, не робіть того! Я не можу дивитися на терпіння жінок!

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЄДНАННЯ

(За грудень 1934).

I. ПРИХІД.

З перенесення		$ 130.26
Прихід у грудні 1934 р.		2,138.17
Разом		$2,268.43

II. РОЗХІД:

а) Висилка до краю:		
1) Інваліди	$1,050.00	
2) Визвольна акція	500.00	
3) Рідна Школа	150.00	
4) Політичні вязні	100.00	
5) Музей Визвольної Боротьби	50.00	
6) Вдови і сироти по жовнірах Українських Армій	50.00	
7) Тов. „Просвіта" у Львові	50.00	
8) Письменники	50.00	
9) Родині пок. Біласа і Данилишина	25.00	
10) „Наш Лемко" і „Жіноча Доля"	30.00	
11) На видавництва	50.00	
12) Кошти пересилки і письм	14.77	$2,119.77
б) Кошти утримання канцеларії		25.00
в) Почтова скринка		4.00
г) Телеґрами до президента і А. Ф. Праці		4.69
Разом		$2,153.46

III. ЗІСТАВЛЕННЯ:

Загальний прихід	$2,268.43
Розхід	2,153.46
Остається в касі Обєднання з кінцем грудня 1934 року	$114.97

Обєднання Укр. Організацій в Америці.

Осип Димов.

СТРИЧОК НА ШИЇ

Пізно в ночі у вагоні третьої кляси сіли напроти себе припадково два подорожні. Молода жінка темної краски лиця, в сорокатій циганській одежі з великими ковтками та багатьома перстенями на пальцях, а проти неї неповоротний селянин з лагідними очима, в короткім овечім кожусі.

Молода жінка не мала зі собою клунків. Селянин мав через плече мішок. Хвилину нишпорив у мішку, виняв шматок хліба й вудженого мяса. Їв смачно й подав теж сусідці. Вона зпочатку дякувала, потім теж узяла шматочок. Довкола спали подорожні сидячи й лежачи.

— А вам не хочеться спати? — спитався селянин сусідки.

— Вже не оплатиться, за півтора години буду в Сибіні.

У місті Сибіні мали ще цієї ночі повісити опришка Антона Шаба. Тому не було дивниці, що обоє про нього розбалакалися.

— Люди повідають, — сказав селянин — що Шабо не дуже провинився. Кажуть, має добре серце.

— Він винен, — відповіла жінка. — Сам признався, що післав вісімнацять людей на той світ.

— Так, признався, — відповів селянин — та не сказав найважнішого, що знають усі. Грабив і вбивав лише тому, щоби міг дати своїй приятельці дорогі дарунки. Дуже любив її, а вона бавилася з іншими.

— То неправда, — запримітила жінка. — Вона також любила його. Самособою, його, та інших теж.

— Щоби задержати її для себе, став опришком. Цеж ясне, що так вона довела до того, що він став опришком.

Молода жінка нараз розплакалася. Схопила селянина за руку та схвильовано хлипала.

— Ви добрий чоловік. Спочуваєте, Антонови. Я не спочувала з ним. Я сама не знала, що роблю. Приносив мені дарунки, а я сміялася. Тоді він приносив мені ще більше. Іду до Сибіні попрощатися з ним... Одно лише бажалаб я собі: щоби його перед смертю занадто не мучили. Люди повідають, що кат часом засудженого нарочно мучить і скоро не повісить.

Селянин похилив голову й відповів тихо:

— Так, то буває. Та я його мучити не буду. Я також їду до Сибіні в цій справі.

— Знаєш, що ти, й лише ти говориш правду! А коли факти суперечать твоїм словам — то горе тим фактам!

НА УКРАЇНСЬКУ МУЗИЧНУ ТЕМУ.

ГОЛОС РОСІЯНИНА ПРО УКРАЇНСЬКУ МУЗИКУ.

Концерти товариства „Приятелі Української Музики", що відбуваються під кермою професора Романа Придаткевича, зачинають цікавити своїми програмами чимраз більше ріжних чужинців. Доказом цього може бути і статтяя „Про українську музику", яку написав проф. Михайло Букиник у різдвянім числі нюйорського російського часопису „Новое Русское Слово".

Поминаючи деякі неточности, як от не зовсім вірну оцінку творчости Лисенка, статтяя ця написана з щирою прихильністю до української музичної культури, а навіть до українських незалежницьких змагань.

Автор підкреслює, що російські музичні кола любили українську народню пісню, але на ділі її мало знали. А головно дуже мало знали про те, в чім ріжниться українська народня пісня від російської, і чим є багацтво української пісні, та яким вона підлягала західнім впливам. Росіяни, каже проф. Букиник, знали українську пісню з „малоросійських" оперетох. І тому саме були для них такими дивовижними оті національні й культурні домагання, що їх виставили Українці в 1917 р., коли вибухла революція.

Далі згадано працю російського дослідника Касталкого з 1924 р., в якій доказано, що захід більше вплинув на українську пісню ніж на російську. Потім наводиться працю українського композитора Б. Кудрика (1927 р.), де згадано про вплив української музики на таких світових композиторів як Бах, Гайдн, Моцарт, Бетовен, Вебер, Брамс, Ліст, Дворжак і Чайковський.

Проф. Букиник подає ще коротко і неповну лісту українських визначних композиторів старшої дати, включно до найновіших. А при кінці стверджує, що навіть тут роджене українське покоління високо цінить „народню пісню — національну гордість".

І вже з того боку треба признати, що т-во „Приятелі Української Музики" сповнює велике завдання, бо саме воно має ту справу на увазі.

При тій нагоді пригадуємо, що найближчий музичний вечір того товариства відбудеться 16-го січня ц. р. з програмою вокального ансамблю і смичкового квартету.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ШІКАҐО, ІЛЛ. Тов. ім. Дмитра Вітовського, від. 301, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що надзвичайний мітінґ відбудеться в суботу, 12. січня, в годині 7:30 ввечір. Обовязком є кождого члена явитися на тім мітінгу. Буде вибір уряду і збирання місячних вкладок. — Микола Николишин, предс.; Антін Галущак, і Петро Дідух, контрольори.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членкиць, що мітінг відбудеться в неділю, 13. січня, точно в годині 3-тій пополудні. Просимо членкиць прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. Котрі членкиці ще не змінили своїх грамот, а хочуть змінити, то просимо принести старі грамоти на мітінг, а ті, що вже змінили, нехай прийдуть і заберуть свої нові грамоти. Довгуючих напоминається вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — Олена Скробач, предс.; Марія Мельник, кас., Софія Гунька, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Зоря, від. 69, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 12. січня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-та вул. Проситься членів прибути на час, бо є важні справи до вирішення, які остали з річних зборів. Головною точкою буде справоздання статутової комісії і голосування над поправками статута. Тому всі члени мусять бути присутні, щоби пізніше не нарікали. Також проситься членів старатись вирівнати свої вкладки. — Е. Парницький, фін. секр.

КОТСВІЛ, ПА. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 248, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 13. січня, в годині 1-ій пополудні. Просимо всіх членів прибути на час. Взиваємо тих членів, котрі ще не забрали календарів, щоби зробили це цього мітінгу, бо ми мусимо вислати гроші за календарі. — Йосиф Урбан, секр.

БОРНСАЙД, ШІКАҐО, ІЛЛ. Сестр. Пр. Богородиці, від. 33, повідомляє своїх членкиць, що річні збори відбудуться в неділю, 13. січня, в годині 3-тій пополудні, в гали церковній. Тому, що це річні збори, всі членкиці мусять [illegible] Є багато справ до вирішення. Буде вибір уряду на 1935 рік, справоздання контр. комісії і уряду та інші справи, які мусять бути вирішені всіми членкицями. Просимо тих членкиць, котрі ще стоять в старім роді, щоб принесли свої старі грамоти перписались до нового роду. — А. Олійник, предс.; К. Подлесцька, кас.; А. Дзюрдзевич, секр.

Брат цариці Катерини, жінки Петра Першого, довгий час не знав, що його сестра виаванзувала так високо. Вкінці прийшла й до нього вістка, що є шваґром царя. Вибрався до Петербурга. Та зголосився під придуманим назвищем. Увійшов. У царициній кімнаті був і цар Петро. Катерина пізнала брата, скрикнула зі здивування та зворушення, сказала Петрови, хто це, одначе не знала, що почати далі.

— Не бачу в цьому всьому нічого надзвичайного — сказав спокійно цар. — Цей юнак, мій шурин. Коли він вартісна людина, зробимо щось з нього, коли ні, нічого з нього не зробимо.

— Як називається ваш кіт, Авреліє?

— Передтим звався Мурцьо, та відколи мав котятка, зветься: Ніґра!

Невдоволена.

Пані кличе до себе наймичку й каже:

— Ганя працює дуже добре. Я з Гані вдоволена, тому підвищу Гані платню від першого на пять долярів. Ганя варта того!

— Це значить, — запримічує наймичка— що ввесь час, як я служу в пані, пані мені платили по пять долярів замало!

UKRAINIAN WEEKLY
(Concluded)

UKRAINIAN AFFAIRS IN AMERICA

TO HOLD MEETINGS IN UKRAINIAN

The yearly meeting of the Young Ukrainian Nationalists of Cleveland, Ohio, was held Thursday, December 27, 1934. The meeting was wholly devoted to the election of a new executive committee, which is to serve througnout the coming year. It consists of: Mr. John Kohut—pres., Mr. Joseph Zehura—vice - pres., Miss Anna Trush—recording sec., Miss Francis Polewczak—financial sec., Mr. John Hodowansky—treas., Mr. Michael Strap—reporter and Stephen Fedyk—organizer. The controllers for the coming year are Mr. Nicholas Bobeczko, Miss Rosaline Kobylansky, and Miss Mary Lew.

Beginning January 10, 1935, the members have voted to hold their meetings in Ukrainian. We only hope that the members do not lose courage when they begin talking in Ukrainian. We believe that by talking our native tongue, we will be able to understand better, the work that is set out before us. In this way we can get our heart and soul in our work.

MICHAEL STRAP, reporter.

THE SPORT WHIRL

BASKETBALL IN NEWARK

The Ukrainian Athletic Association of Newark "Chornomorska Sitch" is now beginning to move under its own power, and the activities sponsored by it have been organized and are well started on their ways.

In the present season we have a basketball team which is under the direct supervision and leadership of N. Plechy. Our basketball team seems to possess a number of very excellent players.

On Friday, December 28, 1934, our team representing the Ukrainian Sitch met the Ukrainian Social Club boys of Elizabeth. With whistle-blowing both teams in their blue and yellow uniforms were on the court facing each other.

Ah!...look at that passing... see that pivot-play...watch that defense...now...plunk!...in the basket it goes...a toss-up at center and once more they are off...

The game is over and the Ukrainian Sitch basketball team is the winner over the Ukrainian Social Club of Elizabeth by score of 42 to 34.

Yes, it was teamwork on the part of Ukrainian Sitch that paved the way for our players' victory.

The Ukrainian Sitch basketball team presents every Friday evening a basketball game.

Everyone likes to string along with a winner, so fall in line here comes the Ukrainian Sitch of Newark, N. J.

STEVE FIK.

TEN STRAIGHT VICTORIES FOR THE UKRAINIAN COSSACKS

The Ukrainian Cossacks, without the services of their three star players, namely, George "Duke" Duzminski, Nicholas Parpan, and John Worgul, defeated the "Old Saints" Quintet by a wide margin of 44—23. The game was played on the loser's court. The score at the end of the first period stood at 4—2 in favor of the "Cossacks." The score at half time was 26—18 in favor of the "Cossacks."

John Parpan was converted from guard to center for the "All Saints" game. John gave a good account of himself by sinking 8 field goals for a total of 16 points. The opposing center could score only two points against John. Tony Parpan and Pete Bilski, John Adams' J. V. players and "Cossack" reserve basketeers, aided the "Cossacks" by their fine play. Pete Bilski equalled John Parpan's total of 16 points. Tony Parpan was runner-up for scoring honors with a total of 8 points. Nich Sawka finished up the scoring totals with four points to his credit. John Parpan scored the first basket of the game and a neat lay up shot. In the first period the "Cossacks" couldn't get started due to the fact that they played too hard and tired themselves. In the second period the "Cossacks" stopped their running attack and resorted to their reliable delayed passing attack. The change helped, for the "Cossacks" scored 22 points in that period. The "All Saints" also spurted a little in that same period by scoring 16 points. In the first half, Hoskins of the "All Saints" scored 11 points. In the second half he didn't have the pleasure of scoring any. Pete Bilski attended fairly well to that situation. The "Cossacks" were only slightly hindered by the fact that the "All Saints" center was taller then John Parpan. Almost repeatedly the "Cossacks" would charge in and intercept the tap that was intended for an "All Saints" player.

In the second half, the "Cossack" defense tightened and the "All Saints" scored only pass work. In all previous games the "Cossacks" scored their greatest number of points in the second half and not the first. In the "All Saints" game the "Cossacks" practically "coasted" to an easy victory. The score doesn't show how completely outclassed the "All Saints" were. It was the first time the "Cossacks" had ever played on a cork floor. It was a pleasure to play on a springy floor. If anyone fell he didn't have to worry about getting up with splinters in him.

The P. S. A. L. ruling, which states that all high school players must discontinue playing "outside" ball after December 15th, makes it impossible for George "Duke" Duzminski, Nicholas Parpan, and John Worgul to play with the "Ukrainian Cossacks." Paul Czarny, speedy "Cossacks" forward, will be depended upon to play regularly. Paul doesn't find it very hard to lose his man on a basketball court. The defeat that the "Cossacks" handed to the "Jamaica Cobras" was the worst the Cobras have suffered. The score of that game was 35-10.

The victory was the tenth including all the games played by the "Ukrainian Cossacks." They are still in that well-earned undefeated class. The "Cossacks" with their new line-up will try to keep their undefeated status intact for many more games. Some of the Ukrainian teams in the vicinity could try to knock the "Cossacks" out of the undefeated class.

Yours in sport,
NICHOLAS SAWKA,
Mgr. Basketball Team of the Ukrainian Cossacks.

PHILLY VICTORY OVER CHESTER

The Young Ukrainian Nationalists' quintet of Philadelphia, Pa. inaugurated its season with a well earned victory over a fighting five representing the Ukrainians of Chester. Score 25-21.

The game was packed with excitement and thrills as the evenly matched teams battled for supremacy. Both teams played a tight defensive game, with the result that there was little scoring the first half. Chester's five left the floor with the score 8 to 6 in their favor. At the renewal of hostilities they spurted ahead to lead the Y. U. N. 13-7. Calling time, the Y. U. N. girded itself to carry the fight to the opposition. Nick Rynko and Walter Bukata went into high gear and when the Chester lads recovered from their surprise the score was 14-13 in Y. U. N's favor. From then on it was nip and tuck, the lead seesawing back and forth. With twenty seconds to play, it looked like the nationalists would win 21-19, but Koval's shot beat the time keeper's whistle to knot the score at 21-21, as the Y. U. N. fans groaned to drawn out Chesters' cheers. As the extra period went on, the Philadelphia boys kept their heads and the ball; they remained calm and collected for four more points, to put the game on ice 25-21. In the closing minutes they displayed a fine brand of passing to freeze the ball.

Bukata was high scorer of the game, parting the cords thrice from the floor and making two good from the foul line for a total of eight points. Rynko was right behind him with a pair of each for six points. Chester's pace setter was Noval, with three tries from the floor going thru the hoop for six points. Scoring on field goals was even, both teams making ten, which goes to show how close the game was. The Y. U. N., however, had the edge on the foul shots, making five to Chesters' lone point.

It can not be said, however, that Chester went home empty handed. They took with them at least half the bacon, the Y. U. N. Reserves falling prey to the Chester C. C. Reserves to the tune of 22-14.

Chester was the first to fall before the guns of our sure shooters. Who will be next? Teams desiring to sacrifice themselves address

TARAS RYBACHOK,
756 North 22nd St.,
Philadelphia, Pa.

Radio

WATERVLIET, N. Y.

Хор при Українськім Американським Горожанськім Клюбі відспіває різдвяні коляди і народні пісні під диригентурою Ю. Березинського зі стації W.O.K.O., 1430 kc., Albany, N. Y., в неділю, 13-го січня, в годині 1.30 пополудні.

Домашнє горе.

— Чи то правда, пані, що ви приймили нову наймичку?

— Так.

— А чи ви вдоволені з неї?

— Признаюся, що не дуже.

— Чому?

— Скажу вам, пані, щиру правду. Поки я в хаті, то вона нездібна до нічого, а як мій чоловік сам лишиться в хаті, то вона здібна до всього!

THE PEN PAL COLUMN

Due to the Christmas and New Year holidays and also to the fact that some Pen Pals who have promised to write a letter and have not yet written them, I find it necessary to postpone the results of the contest sponsored by this column. The original closing date was December 31st,1934... and it is now extended to January 31st, 1935. There is still opportunity for late-comers to enter the contest. A cash award of two dollars will be given to the person answering the question "Why I Enjoy Writing to Pen Pals." Letters may be from 250 to 500 words.

Miss MARY MEDIANOWSKY, 4 Ambridge Ave., Fair Oaks, Pa., is 4 ft. 10 in. tall, has blonde hair and a fair complexion. Mary attends the Fair Oaks Public School and is in the 7th grade. Her hobbies are sports, dancing and hiking... the latter because of the fact that she lives where there are mountain-sized hills, creeks, forests, and so forth. Mary lives just 18 miles northwest of Pittsburgh and can tell her Pen Pals many interesting things about that city, as well as Fair Oaks. She would like to hear from people living way out West... California, for instance. Mary says she will answer all mail promptly. Age 12.

Miss HELEN KIN, 333 Central Ave., Lancaster, N. Y., is 5 ft. tall, has brown hair and eyes. Helen's hobby is sports and she loves to play the violin. Helen woul like to correspond with boys and girls and guarantees a reply to all letters. Age 13.

Miss OLGA KIN, 333 Central Ave., Lancaster, N. Y., is 5 ft. 2 in. tall, has brown hair and greenish brown eyes.. Olga is in the 9th grade. Her hobbies include all sports and dancing and she also loves to play the violin. Olga would like to open correspondence with boys and girls from all over the United States and Canada. She promises to answer all letters and is willing to write in both the English and Ukrainian languages. Age 15.

Miss MARY HARANSKI, 322 Taft Ave., Rochester, N. Y., is 5 ft. 3 in. tall, has brown hair, brown eyes and a fair complexion. Mary's favorite sports are baseball, basketball, dancing and swimming. She would like to hear from Ukrainian boys and girls who are 15 years of age or over. Mary promises to answer all letters and is willing to exchange photographs. Age 15.

Miss CATHERINE STEPANEK, 3195 West 31st St., Cleveland, Ohio, is 5 ft. 3 in. tall, has dark brown eyes, brunette hair and an olive complexion. Catherine is interested in dancing, swimming and all sorts of sports. She is also fond of reading. Catherine is acquainted with many Ukrainian people and she would now like to have some Pen Pals... from all over the world. We cannot say that Catherine will receive letters from foreign countries...but here's hoping. Catherine is 16 years of age.

Miss ANNE SMOKALUK, 421 East 70th St., New York City, is 5 ft. 2 in. tall, has grey eyes, light brown hair and a fair complexion. Anne likes all sports, especially dancing, skating, tennis... and is very enthusiastic about swimming. Anne will exchange snapshots with her Pen Pals and wants to receive letters from all over the country. Anne guarantees to answer all letters. Age 16.

Miss STEPHANIE HARPEL, 320 W. Wildey St., Philadelphia, Pa., is 5 ft. 5 in. tall, has brunette hair and blue eyes. Stephanie is interested in sports and many other things. She would appreciate letters from both boys and girls. Age 16.

Miss ALICE HALASZYN, 9 Olmstead St., Cohoes, N. Y., is 5 ft. 4 in. hall, has a fair complexion, brown eyes and hair. Alice's interests lie in all matters involving the Ukrainians. She is also interested in art. Alice would appreciate hearing from both boys and girls. She is a sophomore at Cohoes High School. Age 16.

WILLIAM DICKENS, 446 Olive St., Philadelphia, Pa., would like to hear from the fair sex. William is interested in many things of a general nature. Age 18.

Miss MARY SMOKALUK, 421 East 70th St., New York City, is 5 ft. 6 in. hall, has light brown hair and blue eyes. Mary is very fond of all sports, especially swimming and roller-skating. She reminds those interested, however, that her most favorite passtime is dancing. Mary would like to hear from Pen Pals from all over the country. She is very fond of corresponding and is willing to exchange snapshots.

LUCAS POLICHA, 3007 Devonshire St., Duluth, Minn., will correspond with those who are active in organizations, clubs, and so forth. Lucas will appreciate letters from Ukrainian boys and girls who are 17 years of age or over. He will answer all letters and is willing to write in either the English or Ukrainian languages.

When writing to the Pen Pal Column be sure to address all mail to

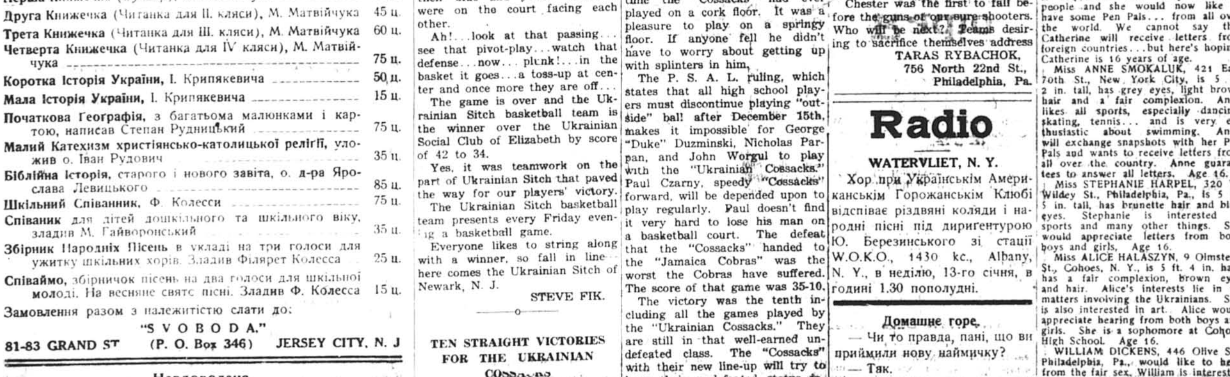
THEODORE LUTWINIAK,
81-83 Grand Street,
Jersey City, New Jersey.

Заслуга дентиста.

— Що це, що пані Шпутайлиха нині ввесь час держить уста замкнені? Що то могло статися?

— З причини реконструкції замкнені.

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН. (161)

Сторожі звязали офіцира ще сильніше та привязали ноги обох човеків до противних стін хати. Як вони відійшли, Тарзан подивився на свого товариша в нещастю. „Як ще жиємо", він сказав, „то надіємося". Поручник Сесил усміхнувся.

Він сказав: „Мені здається, що небагато нам лишилося й життя й надії. Людоїдська вечеря певно недалеко"... Зутаг Грубе-Карчило полював самий далеко від решти свого племени Зубаята. Він щойно дійшов до дозрілости.

Це була велика, могутня й дика бестія, котрої високе чоло вказувало, що вона перевищала пересічні малпи своєю інтелігенцією. Нині Зутаг вертався річною доріжкою, що вела здовж села Горманганів, котрого дивний спосіб життя здавна його цікавив.

Людоїди його все цікавили. Зацявши становище на дереві, звідки міг приглядатися чорним людям, він щойно усадовився на дереві вигідно, коли на його здивування побачив, як з дерева впав якийсь білий чоловік.